

شَرَق

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان آرژانتین،خیابان الوند، کوچه آرشیا، پلاک ۶
تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۵۴۳۹۰
نمابر: ۰۲۱-۸۸۸۰۷۱۹
تلفن آگهی‌ها: ۸۸۱۹۲۸۷۷
امور مشترکین: تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۱۴۳۲
توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز
تلفن: ۰۵-۶۶۲۷۲۱۳۰
چاپ: گل‌ریز
تلفن: ۰۶۶۷۹۵۴۴۲
www.sharghdaily.ir

تهران : آذان ظهر ۱۱:۵۱ آذان مغرب ۱۷:۱۲ آذان صبح فردا ۵:۲۲ طلوع آفتاب ۶:۵۰

یکشنبه ۲ آذر ۱۳۹۲ - ۲۰ محرم ۱۴۳۴ - ۲۴ نوامبر ۲۰۱۳ - سال یازدهم - شماره ۱۸۸۸ - ۱۶صفحه

روزنامه شَرَق

یادنامه «شریعتی» در «چشم‌انداز ایران»

شرق: «شریعتی، عابر مرزها» عنوان یادنامه‌ای است که در هشتادمین سالگرد تولد دکتر علی شریعتی به همت نشریه «چشم‌انداز ایران» منتشرشده و از فردا عرضه می شود. در این یادنامه دو گفت‌وگوی منتشرنشده با مرحوم مهندس عزت‌الله سنجلی و استاد مصطفی ملکیان در کنار آثار و گفتارهایی از حبیب‌الله پیمان، هاشم آقاچری، محمدجواد غلامرضاگانشی، حاتم قادری‌فرزندان شریعتی، محمد اسفندیاری، حسین مصباحیان، حسینعلی نوری، محمود اکسیری‌فره، سیدحسین سراج‌زاده و غلامعباس توسلی در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته‌است.

کارنامه ۱۰۰ روزه

جسارت «آشتی ملی»

محمود دولت‌آبادی

● در پاسخ سوال شما که بی‌مناسبت هم نیست؛ دو نکته عمده هست. نخست اینکه از من خواسته می‌شود در باب چندوچون کارکرد یک رییس‌جمهور از پس کمتر از یکصدروز نظر بدهم. دیگر اینکه پرسیده می‌شود برای خودم چه انتظاری داشته‌ام؟ اجازه بدهید در پاسخ نکته‌ی دوم بگویم- که اگر از یک نظام حکومتی انتظار شخصی می‌داشت‌م به انتظار یازدهمین دور انتخابات ریاست‌جمهوری نمی‌ماندم؛ چون در طول مدت حکومت اسلامی و پیش از آن هم بوده‌اند رئیسای که خواسته‌اند انتظارات- لایذ-؟ شخصی مرا برآورده کنند. پس موضوع خواست شخصی در بین نبوده و نیست هم! اما درباره‌ی دولت و مسوولینی که به کار گماشته شده‌اند؛ با توجه به فشارهایی که از همه‌سو بر رییس‌جمهور به‌خصوص مشهود است، من تاحل مشکلات عمده و اصلی به اصل مدارا پایبند می‌مانم. اما چون راه‌حل مشکلات عمده‌ی کشور ما روشن شد، هنگام گفت‌وگو در آیین درویشی ما هم فراخواهد رسید. در آن گفت‌وگو البته روشن خواهد شد که آقایان کماکان با ادبیات و مردمی که هویت خود را همواره - به‌رغم کشمکش‌های مزاحم و حتی خونبار- در ادبیات جسته و یاقته‌اند به «قهر» خواهند ماند یا به درک والای «آشتی ملی» و نیاز آن خواهند رسید؟ شخصا امیدوارم به شجاعت، جسارت و تحمل آشتی نزدیک بشوند و همه‌ی تباهی‌ها را هم در یک پرونده‌ی هشت‌ساله بستمبندی نکنند. بنابراین آنچه شخصا خواهان آن هستم برهیز از شتابزدگی‌ها و بیشگیری از خشونت‌هاست که به نسبت خونباری‌شان شرم‌آور نیز هستند!

روز معجزه

رضا کیانیان

● حتما انتظار ندارید با آمدن یک رییس‌جمهور معجزه شود و همه چیزهایی که خراب شده چند روزه درست شود؟ اما همین امروز روز معجزه‌است. شاید معجزه اتفاق بیفتد، مذاکرات زنم کارهای قبلی را هم فراموش نکنیم، خانه سینما با اقتدار باز شد. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران هم باز خواهد شد. درست است با هر کدام از این اقدامات تازه دوباره به نقطه صفر می‌رسیم. اما پامان باشد؛ زیر صفر چه حالی داشتیم؟ چه آرزو می‌کردیم. آهسته‌آهسته داریم جلو می‌رویم. توقع انقلاب نداشته باشیم؛ بی‌حوصله نباشیم، عجله نکنیم، بلکه را ببینیم، امیدوار باشیم، حرف‌ها و وعده‌ها را فراموش نکنیم، یادآوری کنیم، همیشه یادآوری کنیم، دولت هم فراموش نکند.

کمر شکنی ایجاد نظم

کامبیز نوروزی

● عنصر مسلط گفتمان آقای احمدی‌نژاد در قلمروی مباحث حقوقی، عنصر «ضدنظم» بوده؛ در واقع او به نوعی نظم حقوقی موجود را مستمرا به چالش می‌کشید و تقریبا نهادهای حقوقی متعددی را که در ساخت حقوقی کشور مستقر و پایدار بودند، به شکل‌های مختلف متزلزل کرد. از تغییر یا تزلزل نهادهای مختلف گرفته تا ایجاد تغییر در ساختارهای بودجه‌ای کشور تنها نمونه‌ای از گفتمان وی باهمان رویکرد ضدنظم است. علاوه بر اینها،مجموع اخبار منتشرشده‌شان می‌دهد آثار تخلفات سازمان‌های دولتی هم در دوره ایشان بسیار افزایش پیدا کرد. آقای احمدی‌نژاد حتی بصراحت تمام در برابر اجرای بعضی از قوانین کشور ایستادگی می‌کرد و استدلالش آن بود که این قوانین مانع توانایی اجرایی دولت است و به این ترتیب، عنصر مسلط گفتمان حقوقی-اجتماعی دوره احمدی‌نژاد ضدنظم است بافقی‌تر بگویم ضدنظم مصوب حقوقی کشور». اما آقای روحانی یک جمله مهم در دوره تبلیغات ریاست‌جمهوری در برابر یکی از رقبای انتخاباتی به‌کار برد ایشان گفت: «من سرهنگ نیستم، حقوقدان هستم» این جمله قطع‌نظر از ارزش تبلیغاتی که برای او داشت، بیاترگر گرایش آقای روحانی به استقرار و توسعه نظم حقوقی در کشور است. در طول صدروزی که از عمر دولت آقای روحانی می‌گذرد، گفتمان ضدنظمی که در دولت احمدی‌نژاد بود تقریبا در حال بی‌اثر شدن است و مجادله‌های متعدد بین دولت و مجلس که توسعه پیدا کرده بود تقریبا از میان رفته و سازمان‌های دولتی و دستگاه‌ها، چاشنی با قانون نداشته‌اند. اینها علامت‌هایی است که نشان می‌دهد شخص روحانی و دولتش به استقرار مجدد نظم حقوقی در کشور اهمیت می‌دهند و در پی به‌هم‌ریختن نظم حقوقی کشور نیستند. البته باید اضافه کنم یا آنچه که از دولت احمدی‌نژاد برای دولت آقای روحانی به ارث باقی مانده، احیای آن نظم حقوقی که باید بر رفتار دولت حاکم باشد، کار بسیار دشوار و گاهی شاید کمرشکن باشد.

رخداد

۱۰۰روز نفسگیر

فرصت دهیم

بدر السادات مفیدی

● زمانی که حسن روحانی با شعار تشکیل دولت تدبیر و امید در انتخابات ریاست‌جمهوری به پیروزی رسید، با توجه به عملکرد و سیاست‌های دولت احمدی‌نژاد در هشت‌سال گذشته، قابل‌پیش‌بینی بود که با مشکلات پیچیده‌ای در داخل و خارج کشور مواجه شود. بنابراین از آنجا که سیاست در ایران اقتضائات خاص خودش را دارد، تشکیل کابینه‌نیز بر این اساس با لحاظ سهمیه‌بندی جریان‌های سیاسی برای او ممکن بودطبیعتا به دلیل نفوذ برخی نهادهای سهیم آنان در دولت بیش از سهم جریان اصلاحات که در پیروزی روحانی نقش موثر و پررنگ‌تری داشتند، نیز شد. هرچند اصلاح‌طلبان به‌دلیل فشارها و تنگناهایی که در چهارسال گذشته با آن مواجه بودند، به این سهمیه کم نیز رضایت دادند تا بلکه از تغییر رویکردها پیجودی در وضعیت کشور حاصل شود. شاید هم‌اکنون که صدروز از تشکیل دولت حسن روحانی می‌گذرد، قضاوت در خصوص عملکرد آن کمی زود باشد ولی به هر ترتیب برخی تصمیمات و رفتارهای هیات دولت برآورده اولیه‌ای را به دست می‌دهد که هر چقدر در حوزه سیاست خارجی خوش‌بینی ایجاد شده، در حوزه سیاست داخلی نگرانی‌ها باقی مانده است. اگر سیاست داخلی را در حال حاضر متوجه دو بخش عمده اقتصادی و وضعیت معیشت مردم و نیز امنیت و آزادی‌های مشروع و قانونی بدانیم، از

تنها سخنان امیدبخش

فریدون مجلسی

● با توجه به اینکه از نظر من انجام رسالت اصلی دولت که به خاطر آن رای گرفت با گرداندن ایران به‌عنوان کشوری بزرگ و مهم و موثر به عرصه جهان و رفع انہامات و تهدیدها و اهانت‌ها و تحریم‌ها بوده است و در کم می‌کنم که گذار از شکاف خطیری که پدید آمده بود کار ساده و آسانی نیست، توجه چندانی به عملکرد حرف‌های وزارتخانه‌های دیگر نداشته‌ام. می‌دانم که کارهای اصلی عمرانی و اجرای برنامه‌های ملی نیاز

نکته نظر

تفاوت ۱۰۰روز اخیر با چندصدروز قبل ترش

شرق، عسل عباسیان: صدروز گذشت؛ صدروزی که شبیه به صدروز همتای چهار یا هشت‌سال قبلیش نبود. آرام بودیم و صبور و منتظر تغییر. صدروزی که در آن، شاید مهم‌ترین اتفاق، بازگشت غرور ازدمست‌رفته‌ای بود که ما را بیدار نگه داشت تا خطابه رییس‌جمهورمان را در سازمان ملل بشنویم. صد روزی که به وضوح نفقظ با صدروز اول دولت‌های نهم و دهم، که با هیچ‌یک از لحظات هشت‌سال گذشته قابل قیاس نبود. صدروز گذشت و ما از سنفر از اهالی هنر و فرهنگ خواستیم تا بگویند چه تفاوتی بین عملکرد این ۱۰۰ روز با چند صد روز قبل‌ترش می‌بینند که حاصل را در ادامه خواهید خواند.

سیمین بیهانی

آقای احمدی‌نژاد در همان روزهای نخست رسیدنش به دولت، نشان داد که زیاد پخته و دقیق نیست و حرف‌هایی زد که اصلا بجا نبود. عملکرد هشت‌ساله او، نتیجه‌ای جز فقر مردم، گرانی، آشفتنگی و ناامنی نداشت. با مرور هشت‌سال گذشته پی می‌بریم که کشور در زمان ریاست‌جمهوری او لخطاهای، آرامش نداشته است. بنیان گذاشتن قانون هدفمندی یارانه‌ها یکی از اقدامات نالجای او بود. قانونی که موجب ایجاد حس حقارت در بین مردم شد و تا به حال هم نتیجه خوبی نداشت. به وضوح می‌بینیم که کشور ما در این هشت‌سال ترقی نکرد و امیدوارم این کاستی‌ها بالاخره جبران شود. اما درباره دکتر روحانی باید بگویم که ایشان مدت کوتاهی است که سر کار هستند اما در همین مدت کوتاه من حس کردم که صبور و معقول و دوراندیش هستند. اینکه این حسن من درست است یا نه را زمان ثابت خواهد کرد. امیدوارم آقای روحانی کاری کند که نامی نیک از خودش باقی بگذارد و خمتی به وطنش کرده باشد.

بهرام دبیری

در سنت‌های ایران در دوران کهن، در دربار پادشاهان، شخصی داشتیم به نام میرنوروزی که در اشعار حافظ و سعدی می‌به آن اشاره شده. احمدی‌نژاد، مرا همواره یاد قصه میرنوروزی می‌انداذ. با این تفاوت که مدت حضور او، به جای پنج روز، هشت‌سال طول کشید. گزارشی که الان دولت جدید و مجلس از خزانه و دارایی‌ها خواهند داد، نشانه یک ویرانی بزرگ در ارتباط با جهان و مناسبات داخلی و در وضعیت اقتصادی است. از طرفی دکتر روحانی و هیات دولت چهره‌های قابل‌قبولی هستند، به‌خصوص از نظر ظاهر و رفتار و گفتار. در سیاست چهره‌ها و لباس‌ها و لیخندها و رفتارها بسیار موثر و معنا دارند. در نتیجه تصور من از دولت جدید و رئیس‌جمهور جدید تصور به مراتب قابل‌قبول‌تر و دوست‌داشتنی‌تر از گذشته است. به‌خصوص وزیر امور خارجه یعنی دکتر ظریف که به نظر من در طول تمام این سال‌ها برای این سمت، مناسب‌ترین چهره ممکن است. لیخند او، لباس‌پوشیدن و رفتارش می‌تواند اعتماد طرف مقابل را جلب کند و این نکته‌ای بسیار مهم است. به هر حال من نسبت به دولت جدید و رئیس‌جمهور جدید امیدهایی دارم، درعین حال می‌دانم که مشکلات شگفت‌انگیزی در مسیر وعده‌هایشان وجود دارد و توصیه من به دکتر روحانی این است که در مسیر حل مشکلات به مردم اعتماد کند و از آنها کمک بخواهد و فراموش نکند، چیزی که برای اهالی فرهنگ قابل بخشش نیست، دروغ از جانب سیاستپوسان است.

مرتضی احمدی

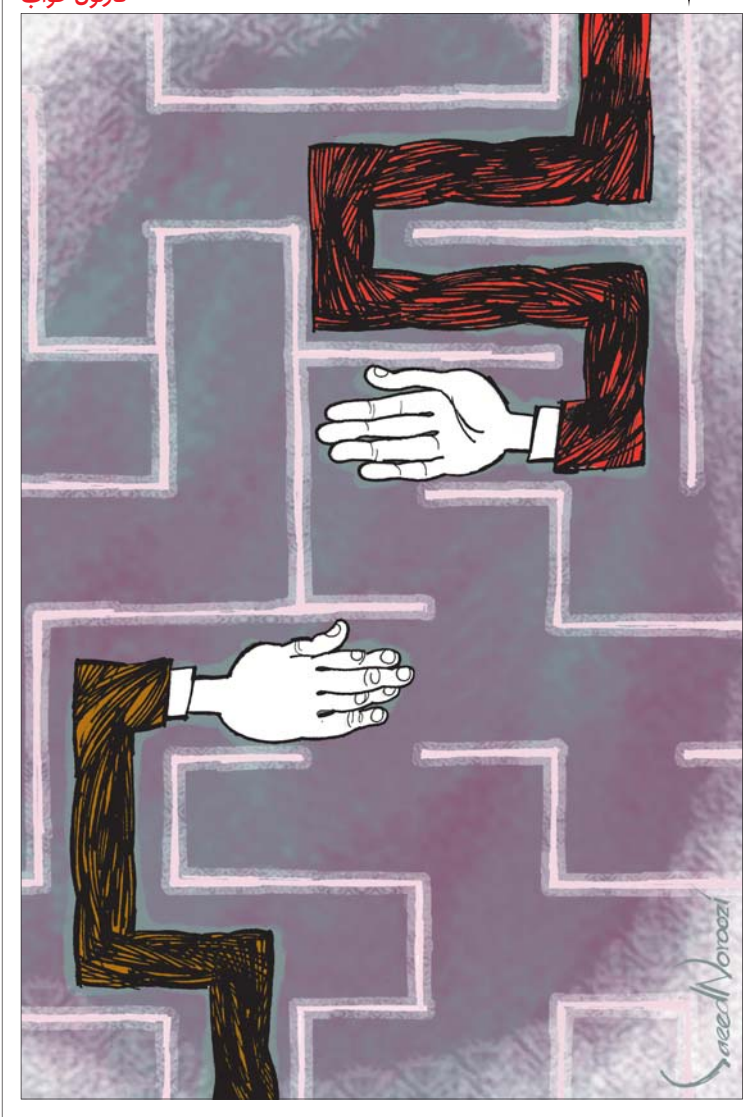
بازریگر

فلا خوشحالم از اینکه گفته‌های آقای روحانی شیرین و امیدوار کننده است اما نگرانی هم دارم، چون نمی‌دانم سرانجام این حرف‌ها چه خواهد بود. در کل، هنوز برای قضاوت خیلی زود است، چون هنوز در این صدروز اتفاق چشمگیری رخ نداده است. مهم‌ترین نکته همین است که گفتمان و رفتار تغییرات اساسی کرده که باید دید آیا همین گونه می‌ماند یا عوض می‌شود.

سعید نوروزی

saeid144@yahoo.com

اگر ارشاد «نتواند» یا «نخواهد»...

حافظ موسوی

اینکه، در این سه ماه و اندی فضای عمومی کشور تا حدودی متحول شده است، گمان نمی‌کنم بتوان شک کرد. اگرچه تورم، کمالات به سیر صعودی خودش ادامه می‌دهد و مردم همچنان تحت فشار گرانی و بیکاری هستند اما همین مردم تحت فشار امیدوارانه‌تر به آینده می‌نگرند. مردم منتظر عملکرد مثبت دولت و نتایج و تاثیرات ملموس آن بر زندگی خودشان هستند. عملکرد دولت در عرصه سیاست خارجی طسی این مدت کوتاه واقعا فوق‌العاده بود و بعید می‌دانم سنگ‌اندازی‌هایی که از جانب جناح ناکام در انتخابات صورت می‌گیرد، بتواند این روند را متوقف کند. دلیل توفیق اهالی قلم و مطبوعات و ناشران دفاع کند، جو یأس و ناامیدی از این بخش به بخش‌های دیگر جامعه هم سرایت خواهد کرد. امیدوارم چنین نشود.

گزارش میدانی

۱۰۰روز شد یا ۱۰۰۰روز؟

شرق، **سعید برآبادی:** صبح پیدا شده اما آسمان چهارراه استانبول پیدا نیست. آنهایی که در این محدوده راه می‌روند، اصلی‌ترین ناراضیان دولت اعتدال و امید هستند. امیدوارانی که فکر می‌کردند، عیج‌بنفش مردم، حباب دالر را می‌شکنند، حالا بسر دشمنی با سیف بانک مرکزی دارند و دست به حجب پای تابلو قیمت صرافی‌ها ایستاده‌اند. دالر همچنان با ۱۰۰تومان بالا و پایین، حال‌گیری می‌کند از واردکننده‌ها، مرد جوان با یوزخند می‌گوید: «پس این روحانی داره چاره چاره می‌کنه؟» بغل‌دستی‌اش می‌گوید: «هنوز زوده، معلوم نیست مذاکرات چی بشه، اون مهمه» از فرصت استفاده می‌کنم و حرف نوی حرف می‌اندازم: اولی داره صد روز می‌شه که روحانی اومده، تو این مدت باید به اتفاقی بیفته دیدگاه؟ آن جوان اولی می‌گوید: «شد دیگه دالر سه‌خردده‌ای بود، حالا سه‌تومنه، اگه سیف حرف نمی‌زد، شاید می‌شد دووششصد» بغل‌دستی‌اش موافق نیست: «قرارش این بود که زودتر برای کار به فکری بکنه، با دلا سه‌تومن، هیچ کارگاهی نمی‌تونه کار کنه. کارا خولیدس هنوز» هر دو برای دو کارگاه کوچک صنعتی کار می‌کنند؛ ایده‌اند دالر بخردند برای خرید چند قلم جنس که در بازار خودمان فقط با دالر خریدوفروش می‌شود؛ «مقتول لحیم چدن» و «شمش برنز» آن طرف‌تر، سفارت انگلیس هنوز بسته است و نشانه‌ای بر یکی دیگر از وعده‌های هنوز عملی‌نشده روحانی اما دم سفارت ترکیه مردم صف ایستاده‌اند و منتظرند تا درها باز شود، حالا ترکیه هم کشور واردات مغز شده، راننده‌های تاکسی، کنار میدان فرودسی آسمان پیدا نیست با اینکه دارد ظهر می‌شود.

از هر نظری ضرر

با کمال تأسف و تأثر به اطلاع می‌رساند

۱۰۰روز گذشت

پوریاء عالمی

● آن گل که بیشتر به چمن می‌دهد صفا / گلچین روزگار امانش نمی‌دهد
گلچین روزگار عجب کاری می‌کند/ می‌چیند آن گل که به دنیا نمونه است
با چشم‌پائی خیس و قلبی فشرده و پیشانی‌ای چروک و موهایی که پشت ناباورانه صدروز از فراق بار را از سر گذراندم، یساری که دورانش دوران باروری بوده؛ باروری درخت و گندم و آدم. البته ازبین‌رفتن جنگل‌ها و ازبین‌رفتن صدرات گندم را به‌دلیل ازبین‌رفتن بودجه که قلم بگیریم، او توانست با دادن وام به باروری مردم کمک کند و نسل آدم را در هشت‌صدبار بر کند که دست‌میریزاد دارد و دمش هم گرم.
فراق یسار را چطور باید بپذیریم که هنوز اثرات جانکاه سومدیریت (مدیریت SO 80) و مدیریت سو (به زبان ترکی یعنی مدیریت آبکی) او را با پوست و استخوان درد می‌کشیم؛ دردی که خوب هم بشود تا سالیان جایش خواهد ماند.
صدروز گذشت و ما را به سخت‌جانی خود این گمان نبود. البته دروغ چرا، همین که هشت‌سال گذشت و ما را به ست‌جانی خود این گمان به‌دست آمد، معلوم شد که نظریه داروین درست است و شرایط هرچه سخت‌تر بشود پوست آدم کلفت‌تر می‌شود.
واقسوس و صدافسوس آنچه یار در هشت‌سال کاشته بود اینان در صدروز از بین بردند. نمونه‌شان همین مذاکرات «ژنو»، در حالی که در زمان بار مذاکرات و مدیریت جهان از جلو بود، ولی الان به یک مذاکره معمولی و ناهل کاری و خورشت کاری یا جان کری در ژنو دست‌انورد گفته می‌شود. خوب شد صدروز گذشت و دولت یار، نیست که ببیند چطور چیزی که هشت‌سال طول کشیده بود انطوری شود، در صدروز بجهما را فرستاندند «بی» و «فونداسیون» را کنند دارند، دیوارها را می‌برند بالا.
انفسوس که دیگر، «از دارو» به «خودرو لوکس» بدل نمی‌شود که ما در خیابان «پورشه» ببینیم و حالش را ببریم و باعث‌وبایی‌اش از یاد کنیم.
صدروز گذشت و اینک غافلان و گمراهان آن را جششن اعلام می‌کنند. اما من هرگز نمی‌توانم قلم خود را بفروشم که این صدروز را جشن بگیرم، آقای احمدی‌نژاد ما به شما مدیون هستم. رسانه‌ها صدروز بی‌شمار را در بوق و کرنا کرده‌اند و دست‌انوردهای مدیریت آقای روحانی را یکی‌یکی معجزه اعلام می‌کنند، اما برای من هنوز «معجزه قرن» شما هستید. شوخی شما من گل کردم و شکوفه زدم. البته در همان دوران شما علاوه بر دیگران، من هم کمی هرس شدم که اصلا عیبی ندارد. حتما برایمان خوب بوده است.
آقای احمدی‌نژاد ممنونم که آمدی، و غمگینم که رفتی. کلس بودی. کلس روحانی نبامده بود. احمدی‌نژادان، من هم مرد ملل ادمونزی اگر بچه داشتم حتما اسمش را احمدی‌نژاد می‌گذاشتم.
محمودجان، هرروز یی تو، ما را روز میاداست. بازگرد. برای انتخابات مجلس مطمئنم با تیم و سیستمی جدید باز خواهی گشت و مجلس را افتتاح خواهی کرد. هرطور فکر می‌کنی خوب است برگرد اما برگرد، این‌اول کن. ولی من دلم برای خودت و آن سخنرانی‌هایت تنگ شده است. آی میس‌بو هالی، آی میس‌بو. به همین مناسبت که دیگر سخنرانی نمی‌کنی و اسم ایران را در چهار تپن یک نمی‌کنی، مجلس غصه‌خوری و انفسردگی هرروز برپاست.

زواویه دید

باور به شعار

محمدعلی ابیطبی

● من حاصل صدروزه دولت دکتر روحانی را و صد روزهای بعد را بسیار مثبت ارزیابی می‌کنم، به این دلیل که پارسل نیست و چهار سال گذشته پایان یافته. اما این دولت در کلوزایش، رشد موازی نداشته. سیاست خارجی خیلی پسر رنگ بوده. نه فقط به خاطر اهمیت آن، بلکه باورداشتن و بلدیودن وزیر خارجه نیز بسیار در این موفقیت موثر بوده است. نگاه دکتر روحانی باید داخلی تر شود. چون بعضی وزیر تخته‌ها مجوز یسیرفت دارند ولی مسوولان آن وزارتخانه‌ها باور به شعارهای دکتر روحانی ندارند و گویا فقط وظیفه دارند، ملاحظه هاداران رقبای انتخاباتی آقای روحانی را داشته باشند. شعارهای آقای دکتر روحانی در حوزه ارتباطات کلا فراموش شده. در حالی که اثر مهمی در توسعه اقتصادی و سیاسی و اجتماعی دارد. جلویگیری از گرانی‌ها هم یکی دیگر از حوزه‌هایی است که دولت باید نگاه ویژه‌ای به آن داشته باشد.